

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 24 maja 2018 r.
(OR. en)

9264/18

JEUN 67
EDUC 202
SOC 302
EMPL 239

WNIOSEK

Od:	Sekretarz Generalny Komisji Europejskiej, podpisał dyrektor Jordi AYET PUIGARNAU
Data otrzymania:	22 maja 2018 r.
Do:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Sekretarz Generalny Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2018) 269 final
Dotyczy:	KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW Angażowanie, łączenie i wzmacnianie pozycji osób młodych: nowa strategia UE na rzecz młodzieży

---

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2018) 269 final.

Załącznik: COM(2018) 269 final

Bruksela, dnia 22.5.2018r.
COM(2018) 269 final

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

*Angażowanie, łączenie i wzmacnianie pozycji osób młodych: nowa strategia UE na rzecz
młodzieży*

{SWD(2018) 168 final} - {SWD(2018) 169 final}

1. W kierunku nowej strategii UE na rzecz młodzieży

Osoby młode chętnie przejmują kontrolę nad swoim życiem, angażują się i wspierają innych. Wiele z nich ma jednak wątpliwości co do swojej przyszłości w związku z postępem technologicznym, trendami demograficznymi, dyskryminacją, wykluczeniem społecznym, fałszywymi informacjami i populizmem, których wpływ na miejsca pracy, umiejętności czy sposób funkcjonowania naszej demokracji jest jeszcze nieznany. Osoby młode bardziej niż kiedykolwiek muszą być odporne i zdolne do przystosowania się do tych wyzwań. Powinny one zdobywać niezbędne umiejętności, aby przyczynić się do powstania zamożnych, demokratycznych i spójnych społeczeństw w Europie i poza nią. W dzisiejszym wzajemnie powiązanim świecie wiele osób młodych jest zaniepokojonych kwestiami globalnymi, takimi jak zmiana klimatu, pokój i bezpieczeństwo.

Pomimo ożywienia gospodarczego i niższego bezrobocia nadal występują nierówności między pokoleniami. Po raz pierwszy od czasów drugiej wojny światowej istnieje realna groźba, że obecne pokolenie osób młodych będzie w gorszej sytuacji ekonomicznej niż ich rodzice¹. 29 % osób w wieku 16–29 lat jest zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, a 11,6 % osób w wieku 15–24 lat kształci się, nie pracuje ani nie szkoli (młodzież NEET)², podczas gdy 15,9 % osób młodych w tej grupie wiekowej jest bezrobotnych – wskaźnik ten jest dwa razy wyższy niż w przypadku ogółu społeczeństwa. Wykluczenie społeczno-ekonomiczne oraz wykluczenie z procesów demokratycznych idą ze sobą w parze³. Młodzież znajdująca się w trudnych warunkach to zazwyczaj mniej aktywni obywatele, którzy mają mniejsze zaufanie do instytucji. W mniejszym stopniu korzystają oni również z doświadczeń w zakresie mobilności, w tym z programu Erasmus+.

Europa nie może pozwolić sobie na marnowanie talentów, wykluczenie społeczne czy malejące zaangażowanie wśród młodzieży. Osoby młode powinny nie tylko być architektami swojego życia, ale powinny również przyczyniać się do pozytywnych zmian w społeczeństwie. Nowy Europejski Korpus Solidarności jest wyrazem gotowości wielu młodych Europejczyków do okazywania solidarności z innymi ludźmi i miejscami, które są w potrzebie, co stanowi podstawową wartość leżącą u podstaw współpracy europejskiej.

Przywódcy UE poparli w 2016 r. potrzebę działania na rzecz wsparcia młodzieży⁴. W Planie z Bratysławy⁵ zobowiązano się do stworzenia lepszych możliwości dla młodzieży, które to ambicje były od tego czasu realizowane, na przykład w ramach działań na rzecz europejskiego obszaru edukacji⁶.

Aby młode osoby mogły w pełni korzystać z działań na szczeblu UE, działania te muszą odzwierciedlać ich aspiracje, kreatywność i talenty. Młodzież z kolei wzbogaca ambicje UE: pokolenie to jest najlepiej wykształconym pokoleniem w historii i jednym z najbardziej kreatywnych w korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz mediów społecznościowych.

Już od 2002 r. UE prowadzi specjalną współpracę w zakresie unijnej polityki młodzieżowej, opartą na zasadach aktywnego uczestnictwa i równego dostępu do możliwości, w synergii z innymi politykami ukierunkowanymi na młodzież, takimi jak polityka edukacyjna i polityka

---

¹ Biała księga w sprawie przyszłości Europy, marzec 2017 r.

² Eurostat, 2016 r.

³ Eurofound – sekcja poświęcona młodzieży NEET: <https://www.eurofound.europa.eu/pl/topic/NEETs>

⁴ Komunikat Komisji „Inwestowanie w młodzież Europy” (COM(2016) 940).

⁵ <http://www.consilium.europa.eu/media/21240/160916-bratislava-declaration-and-roadmap-pl.pdf>

⁶ https://ec.europa.eu/commission/news/towards-european-education-area-2025-2017-nov-14_en

zatrudnienia. Współpraca ta zaowocowała zmianami w polityce oraz w przepisach państw członkowskich oraz przyczyniła się do budowania zdolności organizacji młodzieżowych. W dalszym ciągu należy jednak stawić czoła istotnym wyzwaniom, jak angażowanie większej liczby osób młodych z bardziej różnorodnych środowisk, w tym osób o mniejszych szansach, oraz osiągnięcie szerszego zasięgu na poziomie lokalnym.

Przez angażowanie młodych kobiet i mężczyzn oraz wzmacnianie ich pozycji polityka młodzieżowa może przyczynić się do pomyślnego zrealizowania wizji kontynentu, na którym młodzież może korzystać z możliwości i odnosić się do wartości europejskich, zgodnie z komunikatem Komisji „Wzmocnienie tożsamości europejskiej dzięki edukacji i kulturze”⁷.

Odnowiona unijna współpraca na rzecz młodzieży może pomóc w przewyżczeniu obecnego paradoksu uczestnictwa. Osoby młode wykazują zainteresowanie polityką⁸ i są aktywne społecznie: 53 % angażuje się w zorganizowane działania, niemal jedna trzecia to aktywni wolontariusze, a inni udzielają wsparcia, wzbudzając zainteresowanie mediów lub dokonując wyborów konsumenckich. Mają one jednak tendencję do odwracania się od tradycyjnych form uczestnictwa. Młodzież zagrożona wykluczeniem społecznym jest niedostatecznie reprezentowana we wszystkich dziedzinach. Decydenci muszą sprawić, aby uczestnictwo stało się rzeczywistością dla wszystkich osób młodych: muszą zachować przejrzystość w odniesieniu do działań podejmowanych na ich korzyść, muszą docierać do nich i komunikować się z nimi w przystępny sposób za pomocą preferowanych przez nie kanałów (takich jak media społecznościowe) oraz muszą propagować ich zaangażowanie w podejmowanie decyzji.

Komisja zobowiązała się do zwiększenia uczestnictwa młodzieży po roku 2018 w swoim komunikacie z grudnia 2016 r.⁹ Rada wezwała z kolei do tego, aby „podtrzymać i zacieśnić skuteczną europejską współpracę na rzecz młodzieży po roku 2018”¹⁰.

W związku z tym Komisja proponuje nową strategię UE na rzecz młodzieży, aby zaznaczyć wspólne zaangażowanie Komisji i państw członkowskich w tę politykę z pełnym poszanowaniem zasady pomocniczości. W celu jeszcze skuteczniejszego dostosowania polityki młodzieżowej do unijnego finansowania wspierającego jej cele, strategia powinna obejmować okres do końca następnych wieloletnich ram finansowych. Jej priorytety opierają się na solidnych źródłach danych¹¹, ocenie zewnętrznej¹², stanowiskach wyrażonych przez instytucje europejskie i konsultacjach przeprowadzonych w 2017 r. w ramach „Roku Słuchania”¹³ oraz „Nowej narracji dla Europy”¹⁴. Jednoznacznie podkreślają one, że unijna współpraca na rzecz młodzieży przynosi wymierne korzyści, i wskazują jej potencjał. Nowa strategia będzie opierać się na osiągnięciach poprzedniej, zwiększając jej dostępność, widoczność i wpływ, aby zapewnić większe uczestnictwo osób młodych.

---

⁷ Komunikat Komisji „Wzmocnienie tożsamości europejskiej dzięki edukacji i kulturze” (COM(2017) 673).

⁸ Badanie Eurobarometr Flash 455.

⁹ Komunikat Komisji „Inwestowanie w młodzież Europy” (COM(2016) 940).

¹⁰ Konkluzje Rady w sprawie strategicznych perspektyw europejskiej współpracy na rzecz młodzieży po roku 2018, maj 2017 r.

¹¹ Badanie Eurobarometr Flash 455; Eurostat (<http://ec.europa.eu/eurostat/web/youth/data/database>).

¹² SWD(2017) 280 i SWD(2017) 281 w sprawie oceny strategii UE na rzecz młodzieży.

¹³ Opinie państw członkowskich, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Regionów i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, a także wyniki usystematyzowanego dialogu, grup dyskusyjnych, konsultacji internetowych i konferencji zainteresowanych stron. Zob. towarzyszący dokument roboczy służb Komisji dotyczący rezultatów otwartej metody koordynacji w dziedzinie młodzieży na lata 2010–2018.

¹⁴ http://europa.eu/youth/have-your-say/new-narrative-for-europe_pl

Podsumowanie głównych działań:

- zacieśnienie **współpracy międzysektorowej** we wszystkich obszarach polityki, w tym za pośrednictwem **unijnego koordynatora ds. młodzieży**, aby zapewnić młodzieży możliwość kształtowania polityki UE;
- **śledzenie** wydatków UE na młodzież;
- rozpoczęcie nowego i bardziej sprzyjającego włączeniu społecznemu **dialogu z młodzieżą na szczeblu UE**, z naciskiem na młodzież o mniejszych szansach;
- usuwanie przeszkód i **ułatwianie mobilności związanej z wolontariatem i solidarnością**;
- realizacja **programu pracy z młodzieżą** w celu zwiększenia uznawania uczenia się pozaformalnego;
- wzmocnienie powiązania między unijną polityką młodzieżową a powiązаныmi programami UE (**Erasmus+ oraz Europejski Korpus Solidarności**).

2. Angażowanie. Łączenie. Wzmacnianie pozycji.

Unijna współpraca na rzecz młodzieży w maksymalnym stopniu wykorzystuje potencjał polityki młodzieżowej. Może ona sprzyjać uczestnictwu młodzieży w życiu demokratycznym zgodnie z art. 165 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Może ona również wspierać zaangażowanie społeczne, a także działania obywatelskie i społeczno-edukacyjne (praca z młodzieżą), które zapewniają młodym osobom umiejętności życiowe i które działają jak pomost ze społeczeństwem, zwłaszcza dla młodzieży defaworyzowanej.

W nadchodzących latach strategia ma na celu:

- umożliwienie osobom młodym bycia **architektami własnego życia, budowanie ich odporności** i wyposażanie ich w umiejętności życiowe, aby radziły sobie w zmieniającym się świecie;
- zachęcanie młodzieży do bycia **aktywnymi obywatelami, orędownikami solidarności i pozytywnych zmian** dla społeczności w całej Europie, inspirowanych wartościami UE i tożsamością europejską;
- pomoc w zapobieganiu **wykluczeniu społecznemu młodzieży**;
- zwiększenie **wplywu decyzji politycznych na osoby młode** przez dialog i zaspokajanie ich potrzeb we wszystkich sektorach.

Aby osiągnąć ten cel, w ramach współpracy w zakresie polityki młodzieżowej podjęte zostaną działania skupione wokół trzech obszarów działania.

ANGAŻOWANIE: Wspieranie uczestnictwa młodzieży w życiu demokratycznym

ŁĄCZENIE: Gromadzenie młodych osób w całej UE i poza nią w celu wspierania dobrowolnego zaangażowania, mobilności edukacyjnej, solidarności i zrozumienia międzykulturowego

WZMACNIANIE POZYCJI: Wspieranie wzmacniania pozycji młodzieży przez jakość, innowacyjność i uznawanie pracy z młodzieżą

W ramach strategii szczególna uwaga zostanie zwrócona na:

Docieranie do wszystkich osób młodych: należy dążyć do poprawy perspektyw wszystkich osób młodych niezależnie od ich pochodzenia czy statusu społecznego. Program Erasmus+ Młodzież jest przygotowany, aby dotrzeć do osób o mniejszych szansach, które stanowią ponad 36 % jego beneficjentów¹⁵. Potrzebne są jednak dalsze działania w zakresie polityki młodzieżowej UE, a program Erasmus+ musi rzeczywiście sprzyjać włączeniu społecznemu.

Obejmowanie poziomów od globalnego do lokalnego: młodzież jest zaangażowana w stawianie czoła globalnym wyzwaniom, w szczególności w osiąganie celów zrównoważonego rozwoju. Z kolei wzmocnienie pozycji młodzieży zaczyna się od działania na poziomie oddolnym i zależy od zróżnicowanej sytuacji młodzieży. Unijna współpraca na rzecz młodzieży powinna mieć więcej powiązań z decydentami i specjalistami na szczeblu regionalnym i lokalnym oraz powinna zachęcać młodzież do podejmowania inicjatyw oddolnych.

... i świat wirtualny: technologie cyfrowe zrewolucjonizowały życie osób młodych na wiele sposobów; polityka musi zatem uwzględniać zarówno szanse, jak i wyzwania, wykorzystując potencjał mediów społecznościowych, wyposażając młodzież w umiejętności cyfrowe i propagując myślenie krytyczne i umiejętność korzystania z mediów.

2.1. ANGAŻOWANIE

W kontekście refleksji nad przyszłością Europy nadszedł czas, aby **wysłuchać osób młodych i umożliwić im** spełnianie marzeń.

Wiele osób młodych chce się angażować w życie polityczne, oczekując jednak, że ich opinia będzie się liczyć. Choć osoby młode często są mniej zaangażowane w głosowanie i partie polityczne niż grupy w starszym wieku, deklarują one zainteresowanie polityką i mają najbardziej pozytywne odczucia wobec UE. Poczucie bycia obywatelem UE jest silniejsze wśród osób urodzonych po 1980 r. (73 %) niż wśród osób urodzonych przed 1946 r. (54 %)¹⁶. Jak podkreślono w sprawozdaniu na temat obywatelstwa UE z 2017 r.¹⁷, zaangażowanie młodzieży ma kluczowe znaczenie w kontekście wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2019 r.

Obecnie unijna polityka młodzieżowa prowadzi działania we współpracy z młodzieżą przez usystematyzowany dialog¹⁸, w którym od 2010 r. wzięło udział ponad 200 000 osób. Choć stał się on wpływowym narzędziem, Komisja proponuje, aby pójść o krok dalej i go odnowić. Opierając się również na wnioskach wyciągniętych z „Nowej narracji dla Europy”, powinien on **rozszerzyć swój zasięg** poza organizacje młodzieżowe działające w sprawach UE i obejmować bardziej zróżnicowaną grupę odbiorców, w tym na poziomie lokalnym. Powinien być w większym stopniu ukierunkowany na grupy znajdujące się w niekorzystnej sytuacji, na przykład opierając się na strategii na rzecz włączenia społecznego i różnorodności¹⁹ w ramach programu Erasmus+, a także wykorzystując wiedzę młodych ekspertów i badaczy. Poza cenionymi konferencjami i spotkaniami UE dotyczącymi młodzieży, w ramach dialogu z młodzieżą na szczeblu UE zostaną **uwzględnione nowe i alternatywne formy uczestnictwa, w tym kampanie online**, konsultacje za pośrednictwem platform cyfrowych połączonych z Europejskim Portalem Młodzieżowym. Dialog będzie

¹⁵ Sprawozdanie roczne z działalności Erasmus+ w 2016 r.

¹⁶ Standardowe badanie Eurobarometr 86, 2016 r.

¹⁷ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-118_pl.htm

¹⁸ Usystematyzowany dialog jest procesem konsultacyjnym dla młodzieży w ramach strategii na lata 2010–2018.

¹⁹ http://ec.europa.eu/assets/eac/youth/library/reports/inclusion-diversity-strategy_en.pdf

koordynowany na poziomie UE, wkład do niego będzie wносить młodzież na wszystkich szczeblach, a wspierany będzie przez krajowe grupy robocze za pomocą ulepszonych rozwiązań w zakresie monitorowania. Powinien być **przejrzysty oraz widoczny** pod względem wpływu. Aby umożliwić młodzieży formułowanie opinii na podstawie faktów i argumentów, niezbędny jest dostęp do informacji wysokiej jakości.

Współpraca na poziomie UE skupi się na:

- **rozpoczęciu nowego dialogu z młodzieżą na szczeblu UE**, aby różne głosy osób młodych były uwzględniane przy podejmowaniu decyzji politycznych na szczeblu UE;
- **konsolidacji Europejskiego Portalu Młodzieżowego** jako cyfrowego pojedynczego punktu kontaktowego dla młodzieży w celu kontaktowania się z UE;
- **zwiększaniu uczestnictwa młodzieży** w życiu demokratycznym, w tym dostępu do wysokiej jakości informacji zatwierdzonych przez zaufane źródła oraz propagowanie udziału w wyborach europejskich i innych wyborach;
- **wspieraniu „nauki udziału w życiu społecznym”** i zwiększaniu zainteresowania działaniami partycypacyjnymi w całej Europie i poza nią w ramach programu Erasmus+.

Państwa członkowskie zachęca się do skoncentrowania się na:

- **promowaniu dialogu i mechanizmów partycypacyjnych na wszystkich szczeblach decyzyjnych**, na przykład za pośrednictwem rad młodzieżowych, ze szczególnym uwzględnieniem mechanizmów informacji zwrotnej i docierania do młodzieży z różnych środowisk. Może to obejmować wsparcie organów publicznych w zakresie podejmowania praktyk partycypacyjnych, na przykład za pomocą zestawów narzędzi;
- **zachęcaniu do zaangażowania społecznego i obywatelskiego młodzieży**, w tym do udziału w organizacjach młodzieżowych lub aktywizacji internetowej;
- **pomocy w przygotowaniu młodzieży do udziału w życiu społecznym**, przez pracę z młodzieżą, parlamenty lub symulacje młodzieżowe, działania dotyczące wychowania obywatelskiego i umiejętności korzystania z mediów w synergii z kształceniem formalnym i organami publicznymi;
- **badaniu innowacyjnych i alternatywnych form uczestnictwa w procesach demokratycznych**;
- **wykorzystaniu narzędzi do promowania debaty** na temat UE, takich jak zestaw narzędzi opracowany w ramach „Nowej narracji dla Europy”.

2.2. ŁĄCZENIE

Strategia na rzecz młodzieży będzie stanowić **okazję** dla młodzieży do bezpośredniej wymiany doświadczeń, współpracy i działań obywatelskich w kontekście europejskim.

Erasmus+, jeden z najbardziej udanych instrumentów UE, pomaga osobom młodym poszerzać horyzonty i budować mosty na kontynencie i poza nim. Od 2014 do 2020 roku ponad 500 000 uczestników zdobędzie doświadczenie

i umiejętności za granicą za pośrednictwem wymian młodzieży i wolontariatu. Wirtualne wymiany²⁰ w ramach programu Erasmus+ umożliwiają dialog między młodzieżą w UE a młodzieżą w państwach południowego regionu Morza Śródziemnego. Takie doświadczenia zwiększają zdolność do zatrudnienia i pomagają w zrozumieniu europejskich wartości i tolerancji²¹. UE powinna **poszerzyć innowacyjne sposoby łączenia osób młodych**, jednocześnie korzystając z dobrze przetestowanych formatów, takich jak wymiana młodzieży i współpraca między organizacjami młodzieżowymi.

Młodzież coraz częściej angażuje się w wolontariat²², ale tylko 8 % osób młodych robi to za granicą. UE wspiera wolontariat od ponad 20 lat. Obecnie proponuje się rozszerzenie tego wsparcia, aby zaoferować młodzieży nowe możliwości wyrażania solidarności (takie jak praca lub staże) w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności. Aby **w pełni wykorzystać jego potencjał** i zapewnić, aby systemy krajowe umożliwiały transgraniczne doświadczenia, Komisja i państwa członkowskie powinny współpracować w zakresie polityki wspierającej, środowiska prawnego i administracyjnego.

---

²⁰ <https://europa.eu/youth/erasmusvirtual>

²¹ http://www.researchyouth.net/documents/ey_policybrief_2014.pdf

²² 31 % osób młodych wzięło udział w wolontariacie w ciągu ostatnich 12 miesięcy (6-punktowy wzrost od 2014 r., Eurobarometr 455).

Współpraca na poziomie UE skupi się na:

- **łączeniu osób młodych w Europie i poza nią**, biorąc pod uwagę doświadczenia z programu „Europejska młodzież razem”²³, budowanie sieci osób młodych z różnych części Europy, **Wirtualne wymiany** w ramach programu Erasmus+ i inne działania w ramach programu Erasmus+ Młodzież;
- **wspieraniu wdrażania Europejskiego Korpusu Solidarności** przez współpracę polityczną i budowanie wspólnoty, w szczególności przez **aktualizację i rozszerzenie zalecenia Rady z 2008 r. w sprawie transgranicznej mobilności wolontariuszy** oraz dalsze wzmacnianie potencjału **portalu Europejskiego Korpusu Solidarności** w docieraniu do młodzieży i pomaganiu w budowaniu wspólnoty;
- **zwiększeniu uczestnictwa w transgranicznej mobilności edukacyjnej i solidarności** w ramach programu Erasmus+ oraz Europejskiego Korpusu Solidarności z naciskiem na osoby o mniejszych szansach.

Państwa członkowskie zachęca się do skoncentrowania się na:

- **zachęcaniu młodzieży do angażowania się w solidarność**: propagowanie systemów wsparcia i budowania zdolności organizacji działających w tej dziedzinie, podnoszenie świadomości na temat możliwości i dostarczanie informacji o prawach i korzyściach przysługujących podczas wolontariatu lub służby obywatelskiej. Opracowując systemy krajowe, państwa członkowskie powinny dążyć do komplementarności i synergii z Europejskim Korpusem Solidarności;
- **przełądzie i usuwaniu prawnych i administracyjnych przeszkód dla transgranicznej solidarności**: państwa członkowskie powinny określić przeszkody dla osób młodych chętnych do angażowania się w wolontariat transgraniczny (pod względem świadczeń socjalnych, ubezpieczenia zdrowotnego itp.) i zobowiązać się do usunięcia tych przeszkód;
- **promowaniu uznawania doświadczeń w zakresie wolontariatu i walidacji efektów uczenia się**: umiejętności, które rozwijają wolontariusze, zasługują na to, aby były uznawane na rynku pracy, poza wartością samą w sobie, jaką wolontariat jest dla społeczeństwa.

2.3. WZMACNIANIE POZYCJI

Praca z młodzieżą przynosi wyjątkowe korzyści osobom młodym w ich przejściu do dorosłości²⁴, zapewniając im bezpieczne środowisko do zdobywania pewności siebie i uczenia się w sposób pozaformalny. Praca z młodzieżą znana jest z tego, że wyposaża młodzież w kluczowe kompetencje i umiejętności, takie jak praca zespołowa, przywództwo, kompetencje międzykulturowe, zarządzanie projektami, rozwiązywanie

²³ https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/funding/european-youth-together-eacea162018_en

²⁴ Grupa ekspertów ds. „wpływu pracy z młodzieżą oraz uczenia się pozaformalnego i nieformalnego na odpowiadanie na wyzwania, przed którymi stają młodzi ludzie, zwłaszcza w zakresie przechodzenia z etapu edukacji do etapu pracy”. http://ec.europa.eu/assets/eac/youth/library/reports/contribution-youth-work-summary_en.pdf

problemów i myślenie krytyczne. W niektórych przypadkach praca z młodzieżą stanowi pomost do kształcenia, szkoleń lub pracy, zapobiegając w ten sposób wykluczeniu.

W celu czerpania tych korzyści istnieje **większe zapotrzebowanie na uznawanie** pozaformalnego uczenia się przez pracę z młodzieżą, szczególnie korzystne dla osób o niewielkich formalnych kwalifikacjach, jako sposób na poprawę zdolności do zatrudnienia i umiejętności w zakresie przedsiębiorczości. Uznawanie można poprawić przez systematyczniejsze korzystanie z **narzędzi jakości**.

Z drugiej strony osoby pracujące z młodzieżą muszą dostosować się do zmieniających się potrzeb i nawyków osób młodych oraz do **postępu technologicznego**. Osoby pracujące z młodzieżą muszą podnosić swoje kwalifikacje, aby zrozumieć problemy młodzieży w Internecie i wykorzystać nowe możliwości oferowane przez cyfrowe uczenie się, zgodnie z europejskimi ramami kompetencji cyfrowych dla obywateli²⁵ i Planem działania w dziedzinie edukacji cyfrowej²⁶. Praca z młodzieżą ucierpiała z powodu cięć w finansach w wielu częściach Europy²⁷, takie inwestycje stanowią więc często wyzwanie.

Współpraca na poziomie UE skupi się na wdrażaniu programu pracy z młodzieżą na rzecz jakości, innowacji i uznawania pracy z młodzieżą:

- rozwijaniu i rozpowszechnianiu **praktycznych zestawów narzędzi** służących do wysokiej jakości pracy z młodzieżą;
- wspieraniu działań oddolnych dotyczących **uznawania, innowacji oraz budowania zdolności pracy z młodzieżą** w ramach programu Erasmus+;
- propagowaniu wzajemnego uczenia się i gromadzenia dowodów na temat **cyfrowej pracy z młodzieżą, umiejętności osób pracujących z młodzieżą i finansowania pracy z młodzieżą**.

Państwa członkowskie zachęca się do skoncentrowania się na:

- **rozwijaniu jakości:** narzędzia i systemy jakości, które mają być wykorzystywane w szkoleniu osób pracujących z młodzieżą, powinny odpowiadać zmieniającym się warunkom życia młodzieży i być osadzone w szerszym wysokiej jakości podejściu do wzmacniania pozycji organizacji;
- **dostosowaniu do możliwości cyfrowych:** struktura, metody i kanały komunikacji w pracy z młodzieżą powinny zostać dostosowane do świata cyfrowego: powinny one korzystać z technologii i praktyk pedagogicznych w celu zwiększenia dostępu i pomocy młodzieży w radzeniu sobie ze środkami cyfrowymi. Cyfrowa praca z młodzieżą powinna zostać włączona do szkolenia dla osób pracujących z młodzieżą oraz do standardów pracy i kompetencji w pracy z młodzieżą, tam gdzie one istnieją;
- **wspieraniu uznawania:** aby wspierać wartość pracy z młodzieżą dla objętych nią osób młodych, należy opracować odpowiednie i akceptowane narzędzia uznawania,

²⁵ Znane również jako DigComp.

²⁶ COM(2018) 22 final.

²⁷ Opracowanie „Working with Young People: the Value of Youth Work in the EU”, ICF-GHK, 2014, Komisja Europejska.

zgodnie z zaleceniem Rady w sprawie walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego oraz programem na rzecz rozwoju umiejętności²⁸;

- **docieraniu do wszystkich osób młodych, zwłaszcza osób młodych o mniejszych szansach:** praca z młodzieżą oferuje wyjątkową możliwość dotarcia do osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji i uwzględnienia ich indywidualnych potrzeb.

3. Skuteczne, ukierunkowane i wspólne wdrażanie we wszystkich sektorach

3.1. Praca we wszystkich sektorach

Sytuacja młodzieży w Europie jest zróżnicowana i pełna wyzwań, którym będzie trzeba sprostać w różnych obszarach polityki. Pomimo pozytywnych tendencji, takich jak większa liczba osób podejmująca studia wyższe, obniżenie wskaźników wczesnego kończenia nauki i spadek (pomimo nadal wysokich wartości) wskaźników bezrobocia młodzieży²⁹, nadal istnieją duże wyzwania, które są często od siebie współzależne. Należą do nich bardzo wysokie bezrobocie osób młodych w niektórych państwach członkowskich, regionach i grupach, rosnące ubóstwo młodzieży, niepewne formy zatrudnienia, nierówny dostęp do edukacji o wysokiej jakości oraz kwestie zdrowia.

W tym kontekście przeciwdziałanie bezrobociu młodzieży i wysokim wskaźnikom osób młodych niekształcących się, niepracujących ani nieszkolących się (młodzież NEET) stanowiło priorytet UE, który wspierały specjalne inicjatywy: każdego roku ponad 3,5 mln osób młodych korzystało z gwarancji dla młodzieży zainicjowanej w 2013 r. W latach 2014–2020 w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego i Inicjatywy na rzecz zatrudnienia osób młodych zostanie zainwestowane łącznie 14,5 mld EUR bezpośrednio w środki na rzecz zatrudnienia młodzieży. Pomimo osiągniętych postępów w strategii UE na rzecz młodzieży oraz w sprawozdaniu oceniającym dotyczącym wdrażania gwarancji dla młodzieży w państwach członkowskich podkreślono potrzebę budowania pomostów między młodzieżą a sektorami zatrudnienia, a także skuteczniejszego dotarcia do młodzieży NEET napotykającej szereg barier. Ponadto w Planie działania na rzecz integracji obywateli państw trzecich³⁰ i w komunikacie w sprawie ochrony migrujących dzieci³¹ uznano znaczenie wspierania integracji młodych migrantów i uchodźców.

Nie wszystkie z ośmiu obszarów działania³² przyniosły równie pozytywne rezultaty; z oceny wynika, że były one zbyt szerokie. Żadne państwo członkowskie nie zajęło się wszystkimi tymi obszarami, ponieważ nie we wszystkich państwach były one równie istotne.

Aby zwiększyć skuteczność, Komisja proponuje podejście dwuetapowe:

1) wzmocnienie aspektu młodzieżowego we wszystkich obszarach polityki na szczeblu UE przez:

---

²⁸ „Kształcenie i szkolenie 2020” (2015/C 417/04), Nowy europejski program na rzecz umiejętności, COM(2016) 381.

²⁹ Towarzyszący dokument roboczy służb Komisji w sprawie sytuacji osób młodych w UE.

³⁰ COM(2016) 377

³¹ COM(2017) 211 final.

³² Kształcenie i szkolenie, zatrudnienie i przedsiębiorczość, zdrowie i dobra kondycja, zaangażowanie, wolontariat, włączenie społeczne, młodzież i świat, kreatywność i kultura.

- **zapewnienie, aby podczas kształtowania polityki UE uwzględniano obawy osób młodych**, w szczególności zgłaszane za pośrednictwem **europejskiego koordynatora ds. młodzieży**, który byłby osobą wyznaczoną do kontaktów z Komisją Europejską i widocznym punktem odniesienia dla osób młodych. Zadanie europejskiego koordynatora ds. młodzieży polegałoby na udzielaniu właściwemu komisarzowi porad w sprawie polityki młodzieżowej; na pomocy w zapewnieniu koordynacji i spójności oraz na zwiększaniu świadomości w zakresie działań unijnych podejmowanych w tym obszarze w ścisłej współpracy z unijnymi instytucjami i agencjami, a także z państwami członkowskimi; oraz na udostępnianiu wyników unijnego dialogu z młodzieżą i przekazywaniu osobom młodym informacji zwrotnych, w tym za pośrednictwem Europejskiego Portalu Młodzieżowego i platformy strategii UE na rzecz młodzieży³³;
- zwiększenie **przejrzystości działań UE** dla młodzieży, w tym śledzenie wydatków UE na osoby młode³⁴;
- promowanie **partycypacyjnych modeli kształtowania polityki** angażujących osoby młode, takich jak **Laboratoria polityki młodzieżowej**³⁵;
- **wspieranie państw członkowskich w rozwijaniu polityki młodzieżowej**, przez zbieranie dowodów, wzajemne uczenie się i wymianę dobrych praktyk, w tym nowe narzędzia takie jak wzajemne oceny i wzajemne doradztwo;
- wspomaganie za pośrednictwem instrumentów współpracy na rzecz młodzieży takich jak wzajemne uczenie się, dowody, koordynator lub dialog **międzysektorowych inicjatyw** na rzecz młodzieży, takich jak gwarancja dla młodzieży, europejska sieć uczniów zawodu³⁶ i wezwanie z Tartu w sprawie zdrowego stylu życia³⁷;

2) doprecyzowanie priorytetów strategii: Komisja zachęca państwa członkowskie, aby skupiły się na ukierunkowanych działaniach dostosowujących priorytety UE do kontekstu krajowego, które należy określić w **krajowych planach działania**.

---

³³ Europejski koordynator ds. młodzieży będzie doradcą pracującym w służbach UE i wspierać go będzie dyrekcja generalna odpowiedzialna na politykę młodzieżową. Zadania koordynatora będą obejmować prowadzenie nowego unijnego dialogu z młodzieżą ze strony Komisji, przetwarzanie opinii młodych osób i wyników unijnego dialogu z młodzieżą w celu rozpowszechniania wśród innych odpowiednich służb Komisji oraz utrzymywania kontaktów z Parlamentem Europejskim i decydentami krajowymi. Koordynator będzie również pełnił rolę pierwszego punktu kontaktowego dla osób młodych i ich przedstawicieli oraz będzie prowadził działania informacyjno-komunikacyjne skierowane do osób młodych, we współpracy z innymi odpowiednimi częściami Komisji.

³⁴ Działanie to dotyczyłoby finansowania ukierunkowanego na poszczególne osoby, również przy wykorzystaniu szacunków, aby uniknąć tworzenia dodatkowego obciążenia administracyjnego w postaci sprawozdawczości i zbierania danych, w szczególności w odniesieniu do programów takich jak program noszący obecnie nazwę Erasmus+, Europejski Korpus Solidarności; program Unii Europejskiej na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych; „Horyzont 2020”; „Kreatywna Europa”; Europa dla obywateli; Program Prawa, równość i obywatelstwo; program UE w dziedzinie zdrowia; Erasmus dla młodych przedsiębiorców (COSME); Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych; europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne; program dla młodych rolników (wspólna polityka rolna); „Wolontariusze pomocy UE”; Europejski Instrument Sąsiedztwa.

³⁵ Pierwsze Laboratorium polityki młodzieżowej odbyło się w 2017 r. z udziałem trzech sąsiadujących ze sobą państw: <https://blogs.ec.europa.eu/eupolicylab/>

³⁶ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1147>

³⁷ https://ec.europa.eu/sport/news/20170922-ewos-navracsics-health-call-tartu_fr

Plany te powinny bazować na międzysektorowej współpracy pomiędzy obszarem młodzieży a innymi obszarami polityki, opierając się na istniejących mechanizmach zarządzania, na przykład w ramach realizacji programu gwarancji dla młodzieży.

Plany powinny zapewniać silne powiązanie pomiędzy **działaniami w zakresie współpracy transnarodowej**³⁸ agencji narodowych realizujących program Erasmus+ a obszarami określonymi w krajowych planach działania w celu zwiększenia spójności między polityką a realizacją programu.

Należy zacieśnić **międzysektorową współpracę na wszystkich etapach podejmowania decyzji** przy jednoczesnym dążeniu do synergii i komplementarności działań oraz przy uwzględnieniu większego zaangażowania młodzieży. Państwa członkowskie powinny zachęcać młodzież i pozostałe zainteresowane strony do podejmowania wspólnych inicjatyw, na przykład w zakresie edukacji, zatrudnienia, technologii cyfrowej, sportu, zrównoważonego rozwoju i współpracy międzynarodowej, z wykorzystaniem pełnego potencjału finansowania UE.

W trakcie obchodzonego w 2017 r. „Roku Słuchania” zainteresowane strony wspominały o następujących wyzwaniach, które mogą posłużyć jako obszary działań uwzględniających tę problematykę: kształcenie – szkolenie; zatrudnienie – przedsiębiorczość; zdrowie, w tym zdrowie psychiczne; ubóstwo – wykluczenie społeczne; integracja młodzieży ze środowisk migracyjnych³⁹; Internet – umiejętność korzystania z mediów; zrównoważony rozwój – zmiana klimatu.

3.2. Wielopoziomowe i partycypacyjne sprawowanie rządów

Sprawowanie rządów zostanie udoskonalone przez:

Kształtowanie polityki i monitorowanie oparte na dowodach: skuteczne wdrażanie opiera się na przekonujących dowodach. **Zestaw wskaźników dotyczących młodzieży** stał się docenianym narzędziem służącym do monitorowania tendencji w sytuacji młodzieży. W ramach współpracy na szczeblu UE należy dodatkowo zbadać wykorzystanie **wskaźników dotyczących polityki** w celu monitorowania wdrażania strategii⁴⁰. W 2019 r. zostanie przeprowadzony przegląd polityki w odniesieniu do projektów badawczych finansowanych przez UE w celu wyodrębnienia właściwych ustaleń dotyczących tego obszaru.

Ukierunkowanie i elastyczność: strategia będzie ukierunkowana na wspólne unijne priorytety dotyczące młodzieży we wszystkich państwach członkowskich, przy jednoczesnym umożliwieniu elastyczności w realizacji działań uwzględniających tę problematykę w celu dostosowania priorytetów UE do okoliczności krajowych. Oczekuje się, że Rada uzgodni trzyletnie **unijne plany prac** z Komisją.

Partycypacyjne sprawowanie rządów: w ramach nowej **platformy** zainteresowane strony otrzymają większą rolę w koordynacji wdrażania strategii, co stworzy możliwość wymiany informacji na temat działań i rezultatów. Komisja zorganizuje specjalne spotkania dla przedstawicieli organizacji młodzieżowych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego, instytucji UE i partnerów społecznych.

---

³⁸ Działania organizowane przez agencje narodowe programu Erasmus+.

³⁹ W 2014 r. osoby młode urodzone za granicą oraz osoby urodzone w kraju, których jedno z rodziców jest obcokrajowcem, stanowiły 20 % osób w wieku 15–29 lat w UE, a odsetek ten prawdopodobnie szybko wzrośnie z powodu napływu imigrantów od początku XXI wieku.

⁴⁰ Wniosek zawarty w towarzyszącym dokumencie roboczym służb Komisji dotyczącym rezultatów otwartej metody koordynacji.

Usprawniona sprawozdawczość i ocena: co trzy lata Komisja będzie przedstawiała sprawozdania na temat wdrażania w oparciu o informacje dostarczone przez państwa członkowskie, serwis internetowy Youth Wiki⁴¹ i wskaźniki. Sprawozdania będą zawierać informacje dotyczące wykorzystania programów UE w celu osiągnięcia celów polityki. Komisja przeprowadzi ocenę okresową w 2023 r., a przegląd przeprowadzi prawdopodobnie w 2024 r. Do takich samych działań zachęca się państwa członkowskie.

Wzajemne uczenie się i rozpowszechnianie: grupy ekspertów będą nadal opracowywać wytyczne polityczne i praktyczne narzędzia oraz dzielić się dobrymi praktykami; w ramach strategii przedstawione zostaną nowe narzędzia dotyczące wzajemnego uczenia się, takie jak wzajemne oceny i wzajemne doradztwo. Podejście do wysokiej jakości informacji młodzieżowej, działań informacyjnych i rozpowszechniania informacji przyjęte w strategii będzie bardziej systematyczne i oparte na jej istniejących sieciach.

Uruchomienie unijnych programów i funduszy: w ramach strategii promowane będzie skuteczne wykorzystanie unijnych programów i funduszy, takich jak Erasmus+, Europejski Korpus Solidarności, europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne, „Horyzont 2020”, w tym działania „Maria Skłodowska-Curie”, Kreatywna Europa oraz przyszłe programy i fundusze. Komisja wzywa państwa członkowskie do zbadania synergii między źródłami finansowania na szczeblu unijnym, krajowym, regionalnym i lokalnym.

Wnioski i kolejne kroki

Osoby młode mają uzasadnione ambicje dotyczące swojej przyszłości w Europie. Europa z kolei musi im zaoferować lepsze perspektywy życiowe i musi reagować na ich obawy.

Przedmiotowa strategia przyczyni się do powstania silniejszego związku między UE a osobami młodymi dzięki dialogowi sprzyjającemu włączeniu społecznemu i cyfrowemu, a także przyniesie skuteczne rezultaty dzięki ukierunkowanym priorytetom i działaniom oraz zapewni skuteczniejszą strukturę służącą do pozyskiwania i przekazywania pomysłów osób młodych oraz udostępnienia informacji na temat działań podjętych na rzecz tych osób.

Wszystkie te działania będą wspierane dzięki silniejszym powiązaniom z funduszami UE. Strategia na rzecz młodzieży będzie miała na celu również zwiększenie odpowiedzialności zainteresowanych stron przez większe zaangażowanie młodzieży oraz dzięki nowym platformom na szczeblu UE i na szerszą skalę. Ustalenie elastycznych priorytetów i wdrażanie na szczeblu UE sprawi, że strategia będzie lepiej dostosowana do realiów lokalnych przy jednoczesnym poszanowaniu kompetencji każdego poziomu zarządzania i wsparciu ze strony Komisji Europejskiej.

Komisja wzywa Radę do zatwierdzenia proponowanej strategii UE na rzecz młodzieży na lata 2019–2027, wykorzystującej również cele dotyczące młodzieży⁴² zaproponowane podczas Unijnej Konferencji Młodzieżowej w kwietniu 2018 r.

Zachęca się także Radę do przyjęcia planu prac na lata 2019–2021 z uwzględnieniem środków zaproponowanych w niniejszym komunikacie i dokładniej omówionych w dokumencie roboczym służb Komisji dotyczącym rezultatów otwartej metody koordynacji.

---

⁴¹ <https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/en/youthwiki>

⁴² <http://www.youthgoals.eu/>